

Με αφορμή το "[Μείζον πρόγραμμα επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών: Η αξιοποίηση των τεχνών στην εκπαίδευση](#)" ας μας επιτραπούν δυο γενικές επισημάνσεις που συμπυκνώνονται στο ερώτημα:

Σε ποια εκπαίδευση αναζητείται η αξιοποίηση των τεχνών;

1. Αξιοπρόσεκτο είναι το γεγονός ότι κάθε επιστημονική εκπαιδευτική προσέγγιση καταλήγει σε ένα κοινό, πολιτικό ζητούμενο ως προς την παιδεία. Λέγοντας "προσέγγιση", αναφέρομαι στην "**καινοτομία**" που πάνω από μια δεκαετία μονοπωλεί -ως πανάκεια- κάθε παιδαγωγική πρακτική, θεωρώντας, μέσα σε μια αοριστολογία ενός προκαθορισμένου πολιτικού στόχου, ότι κάθε "νέο" είναι οπωσδήποτε καλύτερο από κάθε τι "παλιό", αρκεί να υπηρετείται αυτός ο στόχος. Περισσότερο εντυπωσιακή γίνεται η "καινοτομία" όταν αυτή αφήνεται να αντιφάσκει με τις λοιπές σχολικές διαδικασίες (παιδαγωγικές και διοικητικές), όταν αντιβαίνει προς τους συνταγματικούς σκοπούς της παιδείας, όταν υπονοεί την καταπολέμηση μιας "ρατσιστικής" κοινωνικής ή/και κρατικής πρακτικής στην Ελλάδα που είτε δεν είναι ορατή (ορίζεται αυθαίρετα) είτε αφορά σε αίτιο που προκαλείται από την πολιτική, τη στιγμή που η ίδια η πολιτική συνεχίζει να την παράγει (ως αίτιο πάντα).
2. Η παγκοσμιοποιημένη πολιτική ορθότητα, εκφρασμένη μέσα από όρους όπως "**καλές πρακτικές**" έρχεται και ως επιπρόσθετο, ανούσιο επικάλυμμα μιας αυτοακύρωσης: όταν επιδιώκεται η "μουσική" να "συνδεθεί" με την εκπαιδευτική πράξη, σημαίνει δεν αναγνωρίζεται στη μουσική η ίδια η παιδευτική της φύση ως προς το πανανθρώπινο / εθνικό ήθος. Συνεπώς, αφού έχει αφοριστεί ως "κακή" κάθε προϋπάρχουσα πρακτική, προτείνεται η αντίληψη του "επιπρόσθετου", του "επιχρίσματος", του "εξευγενισμού" που παρέχει η τέχνη σε μια -σταθερά προσανατολισμένη- ποσοτική αντίληψη της τεχνοκρατικής εκπαίδευσης. Στην περίπτωση αυτή, ο "φιλότεχνος" διόλου δεν διαφέρει (ως εκπαιδευτική πρόθεση) από τον καταναλωτή, ενώ η "δημιουργικότητα" - κρούοντας ανοιχτές θύρες- εφευρίσκεται από την πλευρά που βλέπει στη μουσική πρώτα την ακρόαση (το "ενεργητική" τι σημαίνει; για το "παθητική" ποιος ευθύνεται;), ενώ δεν μας εξηγεί καθόλου πειστικά γιατί χρειάζεται αυτή η "δημιουργικότητα".

Δυστυχώς, για άλλη μια φορά η Ελλάδα ακολουθεί μια υπαγορευμένη πολιτική παιδείας, η οποία α) εμφανίζεται ως ανεξάρτητη επιστημονική κατάκτηση, β) εμφανίζεται να ξεκινά από μηδενική βάση για μια πορεία προς "το ουσιώδες", ενώ δεν έχει παραδεχθεί ότι η χρόνια αγκύλωση έχει προέλθει από αντίστοιχες άκριτες αντιγραφές προτύπων. Πολλά από όσα ουσιαστικά προτείνονται, γίνονταν και μπορούν να γίνουν, χωρίς το εννοούμενο-υπονοούμενο ασφυκτικό-δογματικό πλαίσιο μέσα από το οποίο προτείνονται και το οποίο -τελικώς- θα τα ακυρώσει.

Και κάτι ευρύτερο, αλλά αναγκαστικό (ως επίκαιρο): όλα αυτά φαντάζουν ακόμα περισσότερο ανακόλουθα μέσα στη σημερινή συγκυρία, εθνική και διεθνή. Μέσα στη γενικότερη κατάρρευση των θεσμών, όπου, ο ΟΗΕ π.χ. δεν μπόρεσε μέσω "goodwill" να λύσει το πρόβλημα της Κύπρου, αλλά έλυσε το πρόβλημα "δημοκρατίας" στο Ιράκ, μέσα στην εθνική, πλάγια σύμπλευση προς έναν "αναπόφευκτο" παγκόσμιο πολιτισμό που προκρίνει η Βουλή των Ελλήνων, μέσα (ακόμη) και απ' αυτό το μήνυμα των [υπερεθνικών ευχών](#) της υπουργού παιδείας, όπου επαναπροσδιορίζεται (κυβερνητικώς) το ήθος, όπου η μουσική πράξη και η μαθητική ενέργεια χρησιμοποιείται ως υπόκρουση-περιτύλιγμα και υπονοείται ως "καινοτομία".

Η απορία που προκύπτει: γιατί ένας ελληνικός πολιτισμός που πάντα (και στην αρχαιότητα και στο χριστιανισμό) μέσω του "Ελληνα" απευθυνόταν στον "άνθρωπο" να έχει ανάγκη αυτόν τον ΝΕΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ που -βεβαίως- άλλα επαγγέλλεται και άλλα κάνει.

Γιατί να κάνουμε πολύπλοκα τα απλά πράγματα;

8.1.2012

Στέργιος Ζυγούρας